

Notat vedr. budsjettbehandling 2024 og møterett

Budsjettbehandlingen 2024

16.10.24: Budsjett og økonomiplan ble sendt til formannskapet til møte 23.10.24.

Leder så at tilskudd til KU var satt ned fra kr. 925' til 628', og i saken sto det: «Kommunedirektøren har i forslaget lagt til grunn kommunestyrets vedtak sak 107/23, der det forutsettes at rammene til KU's aktivitet skal reduseres med kr 200' f.o.m. 2025. (budsjettsaken desember 2023, der tilskuddet ble satt ned med kr 200' til 925', min anm.)

Det er ikke opp til kommunedirektøren å fordele hvor KU skal redusere sine utgifter, utover å redegjøre for at rammene i budsjett og økonomiplan er redusert med kr 200' i forhold til mottatt budsjettforslag.»

Ramme ble i desember 2023 redusert fra kr 1.125' til kr 925', og ført opp med kr 925' resten av økonomiplanperioden. Dermed var KU forberedt på dette, men ikke kr. 628', altså ytterligere 300' ned.

KU tok opp dette i høringsinnspill til formannskapets forslag, og det ble også tatt opp på KU's møte 18.11.24, altså temmelig nøyaktig en måned etter at budsjettet ble lagt frem. Her redegjør kommunedirektøren for at utvalgets møteutgifter er flyttet til en sentral post, og sier også at det er kuttet kr 200' i tillegg til de 200' fra desember 23.

11.12.24, altså dagen før kommunestyret skal gjøre sitt endelige budsjettvedtak, kommer det et referat fra et møte samme dag mellom daglig leder og styreleder i Viken kommunerevisjon, samt ordfører, varaordfører og kommunedirektør fra Nesbyen kommune, der det også fremgår at utgifter til sekretariatet skal dekkes av en annen post! Det er da gått nesten to måneder siden budsjettet ble lagt frem. Dette kom helt uventet på både kontrollutvalget og revisjonen.

På kommunestyrets møte 12.12.24 foreslår leder i KU at det presiseres i budsjettets pkt. om KU at utgifter til sekretariat og møtegodtgjørelse ikke er en del av de 628' som bevilges, dette blir enstemmig vedtatt.

På omtalte møte 11.12.24 mellom revisjonen og kommunen presiseres det også i referatet at det ikke er rom for bestilling av ny forvaltningsrevisjon i 2025, og naturlig nok heller ikke for eierskapskontroll. Dette samsvarer dårlig med at kommunedirektør ved flere anledninger, bl.a. kommunestyrets budsjettkonferanse 5.11.24, har uttalt at KU har fått budsjett som gjør at utvalget kan utføre sine oppgaver både mht. regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Spørsmål til kommunedirektør:

- 1. Er kommunedirektør enig i at budsjettprosessen før jul kunne oppleves forvirrende for KU's medlemmer, med tanke på å «finne ut» hva som faktisk var foreslått bevilget?**
- 2. Hvorfor ble det ikke opplyst, da budsjettet ble lagt frem 16.10.24, at utgifter til sekretariatet og møtegodtgjørelse var tatt ut av budsjettet?**
Hadde dette vært opplyst da, og ikke 18.11.24 (møtegodtgjørelse) og 11.12.24 (sekretariat) hadde jo saken vært mye mer oversiktlig helt fra starten.
- 3. Hvorfor ble ikke leder i KU invitert inn på møtet med revisjonen 11.12.24, all den tid det var budsjettet til KU som var saken?**
- 4. Mener kommunedirektør fortsatt at KU, med de bevilgede midler, kan utføre sine lovpålagte oppgaver innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2025?**

Ansvar for KU's budsjett

I departementets håndbok for kontrollutvalg står det følgende:

«Det er bare kommunestyret som kan endre budsjettframlegget fra KU. Grunnen til at budsjettet til KU er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organ utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som KU skal kontrollere, f.eks. formannskapet, får innvirkning på budsjettammen til utvalget».

Som nevnt i forrige punkt, er budsjettet foreslått av kommunedirektøren, to ganger vedtatt av formannskapet, høringsinnspill fra KU er ikke tatt til følge, og budsjettet er dermed «ferdig tygd» når det kommer til kommunestyret, som egentlig skal fastsette rammen.

Spørsmål til kommunedirektør, ordfører og revisjonen:

- 1. Er budsjettprosessen i Nesbyen kommune høsten 2024 i tråd med kommunelovens bestemmelser?**
- 2. Uten å antyde noen skyld eller onde hensikter: Ser kommunedirektøren og ordfører at de her effektivt kan sette kontrollutvalget ut av spill ved å bevilge så knappe rammer at utvalget ikke har noe spillerom?**
- 3. Hvordan kan budsjettprosessen høsten 2025 gjøres bedre, og i tråd med hensiktene i kommuneloven?**

Møterett i kommunestyret

I kommuneloven 23-2 står følgende:

" Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles."

Spørsmål til ordfører:

- 1. Det har i denne perioden vært fem-seks saker fra KU, der leder i kontrollutvalget ikke er blitt invitert til å presentere utvalgets saker. Sist i kommunestyret 12.12.24, der leder hadde bedt ordfører om å få presentere KU's budsjettforslag, og i samme møte sak om forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurskrevende tjenester».**
Hvorfor forholder ikke ordfører seg til kommunelovens bestemmelser om at leder i KU har møte- og talerett i disse sakene?

Nesbyen 08.01.2025
Audun Aasheim
K-utvalgsleder